جاڭا ۇيگە كوشىپ كىرىپ، كوڭلى جاي تاپتى

كادىلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىك ئىرىشى شەپسىلەن كۇرگەن ـ سىلگەندىرىس

□ گازەتىمىزدىك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئەتلىسى حان چىنيان

1 ـ ايدىك 18 ـ كۈنى ئەتلىشى پوسكام اۋدانى توڭمان اۋىلىنىك جاڭا اۋات قىستاعىنا كەلدى. قىستاققا كىرگەندە تازا جولدار، رەتتى سالىنعان بەيقۇت ۇيلەر ادامعا تىرشىلىك لەبىن سەزىندىرەدى. ئۇي ـ ۇيلەر توگەلدەي نارت قىزىل كوكتەم بوساعالىعان جاپسىرىپ، مەرەكەلىك بەينەگە شومعان.

"قازىر ايتىپ جەتكىزگىسىز قۇانىشپ جانە تەبىرەنىپ تۇرمىن، تاعانان جىلىتاتىن پار جاتقىزىلعان جاڭا ۇيگە كوشىپ كىرەتىنىم ويىما دا كىرمەگەن بولاتىن. بيىل وسى ارادا كوكتەم مەرەكەسىن وتكىزەتىندىگىمدى ويلاسام، ىشتەي جادىراپ سالا بەرەم"، ـ دەدى قىستاق تۇرعىنى تۇماحان ئيۇسانىڭ جۇزىنەن باقت كۇلكىسى ەسپ.

تۇماحان بۇرىن تۇرمىس كەشىرگەن اقتاۋ اۋدانىنىڭ كوسراپ اۋىلى تاۋلى جەر اۋماعى 95%تەن اساتىن كۇنلۇن تاۋى وڭەرىنە ورنالاسقان.

"پارتيا مەن ۇكىمەت بولماسا، مەن بۇل ومىرىمدە مۇنداي كەڭ دە جارىق، جىلى جاڭا ۇيگە كوشىپ كىرە المالۇشى ەدىم!"، ـ دەدى تۇماحان تەبىرەنە.

تۇماحاندى ايرىقشا قۇانىشقا بولەگەنى، جاڭا ۇيگە سۋ جىلىتقىش ورناتىلدى، قاي كەزدە دە جىلى سۋ ستەگە بولادى. بۇرىن مونشاعا تۇسكەندە ولار تەگەنەمەن سۋ الىپ، ورامالدى سۋلاپ دەنەسىن سۇرتە سالاتىن. "تاۋدا تۇرعان كەزدە مەكتەپكە بارۋ، اۋرۋ كورسەتۋ قولايسىز بولاتىن. ال قازىر ۇيدەن الەۋمەتتىك اۋماق قيمىل ورتالعىنا، ەرەن بازارعا، شيپاحاناعا بارىنەشە مينۋتتا عانا جەتۋگە بولادى". تۇماحان تاۋدا تۇرعاندا ۇزىنىڭ تەك ەگىن ەگىپ، قوي باعاتىندىعىن، كوشپە شققانىنان كەيىن قىستاق كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەحىندا قىزمەت ىستەي باستاعاندىعىن ايتتى. ۇزىنىڭ دە ءبىر كۇنى "قىزمەتكەر" بولاتىنى تۇماحانىنىڭ ويىنا دا كىرمەگەن بولاتىن.

جارتى جىلدىڭ الدىندا ءىشىم ئيۇسان وتباسى دا كۇنلۇن تاۋى وڭىرىنەن تۇڭعان اۋىلىنا كوشىپ كەلىپ، وتىرىقتاندى. كوشىپ كەلگەندەرىنە ۇزاق بولماسا دا، جاڭا تۇرمىستىڭ كارتينالى جايلا باستادى.

"بيىلعى كوكتەم مەرەكەسىندە ءبىر ۇيدەگى 5 جان ەندىگارى تار ۇيدە قىسىلمايتىن بولدىق، جاڭا ۇيدە كوكتەم مەرەكەسىن وتكىزۋ قانداي تاماشا!" جاڭا ۇيگە كوشۋ كىرگەنىنە جارتى جىل بولعان ءىشىمنىڭ قۇانىشى ءالى باسىلار ەمەس.

"بۇرىن ءار جىلى 8 ـ، 9 ـ ايلاردا تاۋدان سەل، لاي تاسقىنى ءجۇرىپ، نە ۇيدى سۋ باسپ قالاتىن، نە جەردى سۋ الىپ كەتەتىن". تاۋ ىشىندە 48 جىل تۇرعان ءىشىمنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۋعا امالى، دارمەنى جوق، "كەدەيلىك انا تاۋ سياقتى، ءبىز تۇمسىمىزدان ولاردىڭ اراسىندامىز".

"پارتيا مەن ۇكىمەت قاشاندا ءبىز بۇقارانىڭ قامىن ويلاپ، بىزگە كومەكتەسىپ جاڭا ۇيگە سالىپ بەرىپ، اۋلانى جوندەپ، جىلى قورا سالىپ بەردى، تاعى بىزگە 8.8 مۋ جەم ـ شوپتىك جەر جانە 4 مۋ ەگىستىك جەر ءبولىپ بەرىپ، تۇرمىسىمىزدى جاقسارتتى". ءىشىم اسەرلەنە: "قازىر قويىم 30 تۇياقتا جەتتى"، ـ دەدى.

تۇڭعان اۋلىنا كوشىپ بارعانىنان كەيىن، ءىشىم كىشكەنە جۇك اۋتوكولىگىن ساتىپ الىپ، جەم ـ ءشوپ جانە قوي تاسۇمەن اينالىستى، سونىمەن بىرگە، نىسەمەن بىرىگىپ شاعىن مينۋس ساتىپ الىپ، جولاۋشى تاسىمالىمەن شۇعىلدانىدى. "ءبىر جىلدا از دەگەندە 100 مىڭ يۇان تابا الامىن". جاڭا ءبىر جىلدا ءىشىم وتباسى ۇىمىتكە تولى.

گى حانيين: سۇڭا ءتۇسىپ كەتكەن بۇقارانى قۇتقارۋ جولىندا ءومىرىن ارنادى

گى حانيينىڭ سۇرەتى.
□ شينحۇا اگەنتتىگى تارقاتقان

شينحۇا اگەنتتىگىنىڭ 12 ـ ايدىك 27 ـ كۇنى جىڭ-جوۋدان بەرگەن حابارى (ەتلىشى **حي جۇان**). حنان ولكەسى پيڭدىڭشان قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى قاتناس ساقشى تارماق ۇيىمىنىڭ باسقارۋ تارماق اتىرەتى قىزمەت عيمارات ىنىڭ وڭتۇستىك جاعىندا قالا رايونىنان كەسىپ اعىپ جاتقان وزەن "جانحى" دەپ اتالادى. 20 جىلدىڭ الدىندا نەبارى 38 جاسىنا عى حانيين وسى وزەندە سۇڭا ءتۇسىپ كەتكەن بۇقارانى قۇتقارۋ جولىندا قىمباتتى ءومىرىن ارنادى.

گى حانيين حنان ولكەسىنىڭ شاڭچىك اۋدانىنان، حانزۋ، ورتا مەكتەپ ماعلۇماتىنا يە. 1979 ـ جىلى 10 ـ ايدا قىزمەتكە قاتىناسقان، 1980 ـ جىلى 7 ـ ايدا قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىنە قاتىناسقان، 1990 ـ جىلى 11 ـ ايدا جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولعان، كەزىندە حنان ولكەسى پيڭدىڭشان قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى قاتناس ساقشى تارماق اتىرەتىنىڭ حالىق ساقشىسى، موتورلى كولىك ۇلكەن اتىرەتىنىڭ ورنىناسار ۇلكەن اتىرەت باستىعى، ۇلكەن اتىرەت باستىعى مىندەتىن وتەگەن، 3 ـ دارەجەلى باقلاۋشى ساقشى.

1999 ـ جىلى 7 ـ ايدىك 15 ـ كۇنى ساعات 16 مولشەرىندە پيڭدىڭشان قالالىق سىندىرا تيانشى توبىنىڭ قىزمەتكەرى چىن گومين قىزىل ەرتىپ قاتناس ساقشى تارماق اتىرەتىنىڭ ماڭىندىرا وزەن جاعالى سىندا ويناتىپ جۇرگەن كەزىندە، قىزدىنىڭ ءبىر شاقاين سۇداڭ ءسۇزىپ الماي دەپ ءجۇرىپ ابايسىزدا سۇڭا ءتۇسىپ كەتەدى. ءدال سول ءسات جانحى وزەنىنىڭ ناسقا، كۇزەتكە جاۋاپتى بولۇ مىندەتتەرىن ۇستىنە العان ەدى. ءولىم مەن ءومىر ارپالىسىندا قاتەرلى ساتتەگى ءاربىر رەتكى سناقتا گى حانيين جەكە باسىنىڭ ءولىم ـ ومىرىمەن، پايدا ـ زيانىمەن ەسەپتەسپەي، ماڭگى تالقىلى حالىق ءۇشىن قىزمەت ەتتى.

1995 ـ جىلى 12 ـ ايدىك 2 ـ كۇنى تاڭ ساردە جىگجوۋدان نانياڭعا بارا-تىن ءبىر ۇلكەن جولاۋشى اۋتوبۇزى جولدىڭ شەتىندەگى 2 مەتر تەرەڭ دىكتەگى كولشككە ءتۇسىپ كەتەدى. گى حانيين مەن 8 اتىرەت مۇشەسى سۇڭا ءتۇسىپ كەتكەن 49 جولاۋشىنى تاستاي سۋىق تەرەڭ سۇداڭ جاعاعا قۇتقارىپ شىعارادى. گى حانيين توڭعانىنان بۇكىل مەكەمەسى 110نىڭ قاتناس ساقشى تارماق اتىرەتىنىڭ وڭتۇستىك جاعىندىعى كاۋچۇك سۇ توسپاسىندىعى بىرەۋدىڭ سۇڭا اعىپ كەتكەندىگى جونىندەگى بۇيرىعىن قابىلداي دى. بۇيرىقتى قابىلداعان گى حانيين 1 ـ قاباتتاعى كەڭسەسىنەن اتىلىپ شعادى، ول جۇگىرە كيىمدەرىن شەشىپ، جالاڭاش جەتە سالا سۇڭا سەكىرىپ ءتۇسىپ، سۇڭا ءتۇسىپ كەتكەن ادامعا قارايى مالتاي جونەلەدى.

كاۋچۇك توسپاسىنىڭ تۇبىندەگى حانيين اساۋ اعنەمەن جاعالاسىپ، قايراتىن جيىپ سۇڭا اعىپ كەتكەن بۇقارانى نزدەۋگە كۇش سالادى. الايدا ءىرىم ونى ولاي دا بۇلاي ۇيىرەدى، بىرتىندەپ دەنە قۇاتىنان ايرىلىپ، اقىرىندا وزەننىڭ تۇبىنە باتىپ كەتەدى. اساۋ اعىستىڭ يىرىمنەن تاياپ بارۋعا كەلمەگەندىكتەن، سوڭىنان جەتىپ ۇلگىرگەن تارماق اتىرەتتىڭ حالىق ساقشىلارى جانە وزگە قۇتقارۋ كۇشتەرى وزەننىڭ ەكى جاعالاۋىنان ۇزىن ارقان تارتىپ، ارقاندىنان ۇستاپ سۇڭا ءتۇسىپ نزدەۋ سالىپ قۇتقارۋعا كىرىسەدى. گى حانيينىڭ سۇڭا ءتۇسىپ كەتكەنىن كورگەن ءبىر توپ قانداي تاماشا، وندا الدەقاشان تىرشىلىك تىنىسى قالماعان ەدى.

گى حانيين كوزى تىرىسىندە تۇرعان موتورلى كولىك ۇلكەن اتىرەتى قالا رايونىنىڭ قاتناسىن شارلاۋ، مىندەتتەۋ، توسىن تۇلعان وقيعالاردى ءبىر جاقتى ەتتە جانە كولەمدى قيمىلدارداتقاندىعىنا، كۇزەتكە جاۋاپتى بولۇ مىندەتتەرىن ۇستىنە العان ەدى. ءولىم مەن ءومىر ارپالىسىندا قاتەرلى ساتتەگى ءاربىر رەتكى سناقتا گى حانيين جەكە باسىنىڭ ءولىم ـ ومىرىمەن، پايدا ـ زيانىمەن ەسەپتەسپەي، ماڭگى تالقىلى حالىق ءۇشىن قىزمەت ەتتى.

1995 ـ جىلى 12 ـ ايدىك 2 ـ كۇنى تاڭ ساردە جىگجوۋدان نانياڭعا بارا-تىن ءبىر ۇلكەن جولاۋشى اۋتوبۇزى جولدىڭ شەتىندەگى 2 مەتر تەرەڭ دىكتەگى كولشككە ءتۇسىپ كەتەدى. گى حانيين مەن 8 اتىرەت مۇشەسى سۇڭا ءتۇسىپ كەتكەن 49 جولاۋشىنى تاستاي سۋىق تەرەڭ سۇداڭ جاعاعا قۇتقارىپ شعارادى. گى حانيين توڭعانىنان بۇكىل مەكەمەسى تەگىس ەتىلگەن نەمەسە بايقالعان ماسەلەلەردى ارقاۋ ەتىپ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۇدى، تيانجىن ساقشى تارماق اتىرەتىنىڭ ۇزدىكسىز ۇيرەنۋ جانە مۇشە ورىندارىنىڭ جاۋاپتى جولداستارى ماجلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قوسىنان قايتقان اسكەرىلەرگە، حالىق جاساقتارى زاپاس قوسىنداعىلارعا كوكتەم مەرەكەسى بايلانىسىمەن باقت تىلەدى جانە تاماشا تىلەك جولدادى! مەرەكە مەزگىلىندە ءباز ـ بايعىسىنداي قىزمەت ورىنىنان تاپجىلماعان جانە وتان شەكارا قورعانىسىنىڭ ءبىرىنشى شەبىندە قاراۋىلدا تۇرعان جولداستاردان شىنايى حال سۇرادى جانە وسكەلەڭ قۇرمەت ءبىلدىردى!

چىن چۇانگو بىلاي دەدى: وتكەن ءبىر جىلدا شينجياڭدا تۇراتىن حالىق ازاتتىق ارمياسىنىڭ جانە قارۋلى ساقشى بولمەدەرىنىڭ كوماندير ـ جاۋىنگەرلەرى پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ، ورتالىق اسكەري دەستەر كومپارتيانىڭ جانە ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ پارمەنى باسشىلىعىندا، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن جانە شي جينپيڭنىڭ ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ يدەياسىن جۇزەگە اسىرۋدىڭ ماڭىزدى ماڭىزىن تۇبەگەيلى تۇسىنىپ، پارتيانىڭ جاڭا داۋىرىندەگى ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ مىندەتىن ورىنداۋدا ءبىر قاتار ماڭىزدى ءىس-ارەكەتتەر جاساپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىندا جاڭا جەتىستىكتەرگە قول جەتكىزدى. ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ نىسانىن ۇستانىپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ ماقساتىن ايقىنداپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ باعىتىن ۇستانىپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ ءماسەلەسىن شەشىپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ ءىس-ارەكەتىن ۇيىمداستىرىپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ ۇتىمدارىن العا باستىرىپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ ءتاجىريبەسىن جينا-قتادى. ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ ءماسەلەسىن شەشىپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ ءىس-ارەكەتىن ۇيىمداستىرىپ، ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنىڭ ءتۇپ ءتاجىريبەسىن جيناق